

مشخصات دوره کارشناسی پیوسته علوم آزمایشگاهی

نام دوره و تعریف رشته :

کارشناسی پیوسته علوم آزمایشگاهی (laboratory sciences B.Sc)

علوم آزمایشگاهی شاخه ای از علوم پزشکی است که در ارتباط با آنالیز آزمایشگاهی خون مایعات و انساج بدن انسان به منظور تشخیص بیماری پیگیری درمان و حفظ سلامت افراد جامعه می باشد.

« تاریخچه رشته و پیشرفتهای جدید:

این رشته که به نام مدیکال تکنولوژی در دانشگاه های جهان آموزش داده می شد در سال ۱۹۷۶ Credentiaing Agency National Medical Laboratory Sciences (MLS) تغییر داد به طوری که در حال حاضر این رشته به نامهای Medical Sciences Laboratory و یا Clinical Laboratory Sciences وجود دارد . اکثرا معتقدند که نام جدید وظایف حرفه ای شاغلین این رشته که به نام Clinical Laboratory Sciences Officer (MLSO) نامیده می شوند را بهتر بیان می کند .

در ایران دوره کارشناسی پیوسته علوم آزمایشگاهی از سال ۱۳۴۷ در دانشگاههای تهران شیراز اصفهان تبریز اهواز و ... تاسیس گردید که بعد از انقلاب فرهنگی به صورت کاردانی و کارشناسی ناپیوسته در آمد .

در این رشته به موازات پیشرفت علوم پزشکی و گسترش دامنه روشهای تشخیصی تجهیزات آزمایشگاهی نیز بسیار پیشرفت کرده بطوری که امروزه شاغلین این رشته از دستگاههای الکترونیکی و اتوماتیک بسیار دقیق و حساس برای انجام آزمایشات مختلف بهره میگیرند.

« ارزش ها و باورها (فلسفه برنامه):

فلسفه اصلی تدوین این برنامه درسی تربیت نیروی انسانی کارشناس در رشته علوم آزمایشگاهی بر اساس وظایف حرفه ای تعریف شده و معین در جامعه است. بطوری که اصول اساسی تعلیم و تربیت که شامل رشد شخصیتی و افزایش قدرت تفکر و شایستگی حرفه ای و ایجاد مهارتهای یادگیری مداوم را در دانش آموختگان برای ارائه خدمات آزمایشگاهی مطلوب در برداشته باشد.

« ماموریت برنامه آموزشی در تربیت نیروی انسانی:

ماموریت اصلی رشته علوم آزمایشگاهی تربیت افرادی است که بتوانند در آزمایشگاههای بالینی بیمارستانها و آزمایشگاههای مراکز بهداشتی با دانش اختصاصی که آموخته اند و با بکارگیری دستگاههای الکترونیکی پیچیده و روشهای متعدد آزمایشات مختلف را روی خون و یا دیگر مایعات و انساج بدن انجام دهند.

اطلاعات و نتایج به دست آمده از این آزمایشات پزشک را در تشخیص بیماری روند درمان و حفظ سلامت جامعه یاری می دهد . نظر به اینکه این رشته دائما در حال تغییر و توسعه است فارغ التحصیلان این رشته باید به نحوی آموزش ببینند که دانش و مهارت کافی برای تطبیق خود با تکنولوژی جدید را داشته باشند.

« چشم انداز برنامه آموزشی در تربیت نیروی انسانی:

آزمایشگاه‌های بالینی و بهداشتی در طی چند دهه گذشته از بخش کوچک که با چند دستگاه ساده و روش‌های سنتی فیزیک شیمیایی تبدیل به مراکز بزرگ با تجهیزات بسیار پیشرفته و شاخه‌های متعدد گردیده است. این تغییرات شگرف و سریع کارکنانی را طلب می‌کند که علاوه بر مجهز بودن به سلاح دانش روز قادر به استفاده از تجهیزات و دستگاه‌های پیچیده الکترونیکی و کامپیوتری و انجام روش‌های جدید تشخیصی و مولکولی باشند. لذا چشم انداز بازار کار برای کارشناسان ورزیده و متبحر علوم آزمایشگاهی در حال و آینده در بستر رو به پیشرفت آزمایشگاه‌های بالینی و بهداشتی و کارخانجات و شرکتهای تولید و پخش مواد و وسایل آزمایشگاهی بسیار روشن و نمایان می‌باشد.

« اهداف کلی:

هدف از برنامه آموزشی کارشناسی علوم آزمایشگاهی تربیت دانشجویان برای ارائه خدمات آزمایشگاهی است. در این برنامه تعلیمات عمومی و اختصاصی لازم به دانشجویان داده شده تا علاوه بر درک کافی از انسان فرهنگ حکم بر آن و محیط اطرافش از عهده انجام آزمایشات اولیه و معمول در آزمایشگاه‌های بهداشتی و بالینی بر آیند.

« نقش دانش آموختگان:

دانش آموختگان دوره کارشناسی رشته علوم آزمایشگاهی علاوه بر رشد شخصیتی و تفکر علمی که طی دوره آموزش کسب نموده اند قادر خواهند بود آزمایشات بالینی تحقیقاتی و خدمات وابسته را در مراکز زیر بعنوان کارشناس انجام دهند.

۱- آزمایشگاه‌های بالینی بیمارستانهای دولتی و خصوصی

۲- آزمایشگاه‌های مراکز بهداشتی

۳- آزمایشگاه‌های تشخیص طبی خصوصی

۴- انستیتوها و مراکز تحقیقاتی و آموزشی

۵- کارخانجات تولید وسایل و مواد آزمایشگاهی

۶- شرکتهای پخش فرآورده های بیولوژیک و آزمایشگاهی

۷- آزمایشگاه‌های پزشکی قانونی

۸- آزمایشگاه‌های سازمان انتقال خون.

« وظایف حرفه ای دانش آموختگان:

کارشناسان علوم آزمایشگاهی برای انجام خدمات آزمایشگاهی از انواع تجهیزات و روش‌های مختلف آزمایشگاهی بهره مند خواهند شد این روشها شامل مطالعات میکروسکوپی روش‌های تشخیص مولکولی

روشهای مختلف تجزیه شیمیایی و ایمنولوژیکی و شناسایی باکتریولوژیکی می باشند.

این افراد نه فقط آزمایشات مختلف را انجام می دهند بلکه از اهمیت و اعتبار داده های بدست آمده با تکرار آزمایشات و بکارگیری روشهای مختلف کنترل کیفی و مشاوره با پزشکان و دیگر پرسنل بهداشتی درمانی نیز باید اطمینان حاصل نماید. سرپرستی کارانه های علوم آزمایشگاهی بر عهده این افراد می باشد.

« استراتژی های اجرایی برنامه:

برنامه آموزشی مقطع کارشناسی پیوسته علوم آزمایشگاهی طوری تدوین شده است که دارای استراتژی های زیر باشد:

۱- خدمات آزمایشگاهی بالینی مورد نیاز جامعه را برآورده سازد.

۲- خدمات آزمایشگاهی مورد نیاز مراکز بهداشتی کشور که برای پیشگیری و حفظ سلامت لازم است تامین نماید.

۳- از اصول و فنون جدید روش تدریس و یادگیری در حیطه نظری - عملی و کارآموزی در عرصه استفاده گردد.

۴- فارغ التحصیلان بتوانند در حیطه های مختلف آموزشی تحقیقاتی خدماتی و تولیدی خدمات آزمایشگاهی مورد نیاز جامعه را پوشش دهند.

۵- نظر به تغییر سریع و مداوم روشهای آزمایشگاهی فارغ التحصیلان این رشته از توانائی تطبیق خود با تکنولوژی جدید بر خوردار باشند.

« شرایط و نحوه پذیرش دانشجو :

بر اساس آزمون سراسری می باشد.

« رشته مشابه در داخل کشور:

این رشته در مقاطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته در اکثر دانشگاههای علوم پزشکی وجود دارد.

« رشته مشابه در خارج از کشور :

Sciences و Laboratory Sciences Medical

در تعداد زیادی از دانشگاههای معتبر جهان این رشته به نامهای Clinical Laboratory وجود دارد.

« آینده تحصیلی:

فارغ التحصیلان دوره کارشناسی علوم آزمایشگاهی می توانند در هر یک از شاخه های مرتبط با رشته مانند بیوشیمی - خون شناسی - ایمنی شناسی - باکتری شناسی - میکروب شناسی - انگل شناسی - ویروس شناسی - قارچ شناسی - سم شناسی - بیو تکنولوژی و ... در مقطع کارشناسی ارشد و سپس دکترای تخصصی (Ph.D) ادامه تحصیل دهند.

« طول دوره و ساختار آن :

متوسط طول دوره کارشناسی پیوسته علوم آزمایشگاهی ۴ سال و نظام آموزشی آن مطابق آیین نامه آموزشی کاردانی کارشناسی پیوسته و نا پیوسته مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی است.

« تعداد واحدهای درسی:

۲۲ واحد	دروس عمومی
۳۱ واحد	دروس پایه
۶۱ واحد	دروس اختصاصی
۱۶ واحد	کارآموزی در عرصه
۱۳۰ واحد	جمع واحد